СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 81. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 7-го КВІТНЯ 1951. — No. 81. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, APRIL 7, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

КАРА СМЕРТИ ДЛЯ АТОМОВИХ ШПИГІВ

Ню Йорк, 5 квітня. — Джуліюс Розенберґ і його жінка Естел дістали присуд на кару смерти у федеральнім окружнім суді за участь в змові шпигунської шайки, яка викрала тайну атомової бомби в Злучених Державах для передачі її Совєтській Росії підчас другої світової війни. Мортон Собел, третій підсудний в цьому процесі, дістав 30 років тюрми без можливости її скорочення, а Давид Ґрінґлесс, брат Етелі, який признався до шпигунського злочину і був урядовим свідком на суді проти своєї сестри й її шваґра, дістане присуд у п'ятницю.

Суддя Ирвінґ Кауфман, який проводив судовій розправі і проголосив присуд, назвав злочин шпигів „гіршим ніж убивство" і „огидною та брудною справою" у протилежности до геройства Нейтана Гейла, який колись віддав своє життя за рідний край. Це перший раз в історії Америки видав цивільний суд смертний присуд на щпигів. Прокуратор Ирвінґ Г. Сейпол звернув увагу, що смертний присуд це найвища кара за шпигунство для чужої держави, одначе він не домагався такої кари. Суддя Кауфман заявив, що тягар видати смертний присуд лежав на ньому одному і що відповідальність перед нацією вимагала від нього наложення кари смерти на винуватців. Засуджені мають згинути на електричнім кріслі у тюрмі Сінґ-Сінґ, в стейті Ню Йорк, з кінцем місяця травня, одначе оборона зголосила відклик від присуду до апеляційного суду, а це само вистачає для стримання виконання кари.

ЗАСУДЖЕНІ НА СМЕРТЬ ЗРАДНИКИ



Джуліюс Розенберґ



Етель Розенберґ

ПЛЯНУЮТЬ МІСЬКУ КОЛЕГІЮ У ФИЛАДЕЛФІЇ

Филаделфія. — Комітет Дружби, на чолі якого стоїть Генрі Ф. Шипґерд, почав кампанію за оснування Вільної Міської Колеґії, щоб дати молоді спроможність діставати безплатну науку, як це є в Ню Йорку й інших містах. Для підтримання цеї думки комітет організує різні маніфестації, між ін. моторову кавалькаду до міста Гарисбурґа, столиці стейту Пенсилвенія.

ПОТЯГ ЗАВАЛИВ ЗАЛІЗНИЧУ СТАНЦІЮ

Токсідо, Н. Й. — Звісна багатьом подорожним залізнича станція залізниці Ірі в цій мільйонерській колонії, стала розторощена після того, як один віз товарового потягу перевернувся з насипу і вдарив на будинок станції. Станцію закрито, а подорожних виключено від її вживання.

Доля Европи вирішується в Азії

ГЕН. МЕК АРТУР ДОМАГАЄТЬСЯ НАЦІОНАЛІСТИЧНОГО „ДРУГОГО ФРОНТУ" НА КИТАЙСЬКОМУ КОНТИНЕНТІ

Вашинґтон, 6. квітня. — Ген. Доґлес Мек Артур вважає, що доля Европи вирішиться в боротьбі проти комунізму в Азії і тому обстоює відкриття другого фронту на китайському континенті, що його мали б створити національні китайські армії ген. Чіянґ Кай-ші з Формози. Командант збройних сил Об'єднаних Націй на Далекому Сході висловив свою думку в листі до лідера республіканської меншости в Палаті Репрезентантів, Джозефа В. Мартіна з Массачусетс, що відчитав його вчора в Палаті, критикуючи демократичну адміністрацію за противорічні заяви відносно небезпеки, яка загрожує Америці, та за становище відносно війни на Далекому Сході. Ген. Мек Артур гостро критикує теперішнє політичне становище до комуністичного імперіялізму, заявляючи, що він зброєю захищає Европу проти большевизму на Далекому Сході, тоді як европейські дипломати все ще думають, що проти комунізму можна боротися словами. Ген. Мек Артур вважає, що програна аліянтами війна проти большевизму на Далекому Сході перерішила б теж долю Европи та що тоді упадок Европи був би „неминучий". Під цим оглядом думка ген. Мек Артура діяметрально розходиться з офіціяльною американською політикою, яка вважає, що світ і його цивілізацію можна врятувати тільки тоді, як Европа буде перетворена в бастіон проти большевизму, вважаючи рівночасно війну в Кореї відносно малою, яку ведеться головно на те, щоб не допустити до третьої світової війни. Ген. Мек Артур вважає, що „комуністичні змовники вибрали Азію на терен своєї гри за завоювання світу". Ген. Мек Артур вважає, що відкриття другого фронту на корейському континенті та використання там 800-тисячної армії Чіянґ Кай-ші не тільки відтяжило б аліянтські сили в Кореї, але й створило б передумови для кінцевої перемоги над большевизмом. Ген. Мек Артур висловив свої погляди в листі, відповідаючи на конкретні запити і пропозиції конґресмена Мартіна.

ПРЕЗИДЕНТ ПОТВЕРДЖУЄ НАЯВНІСТЬ ЗАГРОЗИ НОВОЇ ВІЙНИ

Вашинґтон, 5 квітня. — Підтримуючи заяву спікера палати репрезентантів Сема Рейберна з попереднього дня, президент Труман на пресовій конференції потвердив, що небезпека третьої війни тепер така велика, як була завжди впродовж чотирьох років. Президент дискутував обережно міжнародні справи в серіознім тоні заявив, що криза тепер така поважна, як була 16 грудня, коли то він проголосив „існування краєвої конечности". Що більше, сказав він, тепер заходить ще більша потреба сповнення програми повновного озброєння для охорони Західного світу, щоб відстрашити комуністів від аґресії. — Кілька годин пізніше Труман передав Конґресові домагання ухвалити дальших шість з половиною біліонів дол. на озброєння.

Серед конґресових кол вчорашня заява спікера палати Сема Рейберна викликала коментарі, що Росія вислала до Манджурії свої літаки, щоб підтримати китайську весняну офензиву в Корейській війні. Тому участь російських літаків у Кореї збільшує небезпеку розширення теперішньої обмеженої війни до розмірів світової війни. Здогадуються, що осторога президента відноситься саме до оцеї офензиви.

В МОСКВІ НЕМАЄ ПОЗНАК ТРИВОГИ

Москва, 6. квітня. — Остання тривога в світі про безпосередню можливість нової світової війни не має свого відгомону в Москві. Місцеві газети навіть не згадали про передвчорашній виступ Рейберна у Вашинґтоні з осторогою перед появою нових не-китайських військ в Манджурії, як теж ані в публичній опінії, ані в дипломатичних колах не спостерігається нічого такого, що могло б вказувати на будь-які радикальні зміни в теперішньому положенні. Це, звичайно, в нічому не зменшує самої тривоги в світі, бо совєтські володарі не рахуються з публичною опінією, яка не тільки не йде впарі з плянами і політикою уряду, але навпаки, її тенденційно вдержується та скеровується в цілком протилежному напрямі, щоб аґресивні пляни уряду закривати.

АМЕРИКАНЦІ ПРОСЛІДЖУЮТЬ НАСТРОЇ СОВЄТСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ

Франкфурт, Німеччина, 6. квітня. — В Німеччині перебуває тепер група 25 американських вчених з Колумбійського, Принсетонського і Гарвардського університетів, які переводять розмови з втікачами зі Совєтського Союзу та намагаються на цій підставі збагнути ментальність совєтського населення. На підставі цілого ряду таких дослідів вони прийшли до переконання, що большевизм зробив страшне спустошення в людських умах і душах, насаджуючи там доґми і виключаючи будь-який свобідний розвиток. Комісія погоджується під цим оглядом з думкою одного британського психолога, що теж працює в тій ділянці та який прийшов до висновку, що „росіяни сьогодні живуть більше символами ніж дійсністю". Відносно націоналізму між не-совєтськими народами, група віддала окрему увагу українцям та — прийшла до висновку, що втікачі „вважають себе радше українцями ніж росіянами" у великій більшости, хоча на цій підставі важко прийти їй до висновку як мається справа в самому Совєтському Союзі.

„ГОЛОС АМЕРИКИ" ПЕРЕДАВАТИМУТЬ РАДІОВИСИЛЬНІ З КОРАБЛІВ

Вашинґтон. — Уряд ЗДА уставляє на великих воєнних кораблях могутні середньої величини радієві станції для поширення „кампанії правди" проти комуністичного світу. Цей проєкт, названий „Операцією Ваґабунда", зродився в департаменті стейту. Його одобрили об'єднані штаби всіх трьох ділянок оборони й Краєва Рада Безпеки, а президент Труман дав дозвіл на його виконання. Перша пливуча радіостанція буде готова вже в липні. Якщо вона покажеться доцільною, тоді асистент секретаря стейту Едвард Баррет готовиться додати дальші висильні для передачі радіопрограми довкруги земного ґльобу.

Саме на таку програму презинедт Труман зажадав був від Конґресу понад 97 мільйонів долярів. Коли підкомісія приділів палати ухвалила тільки вісім з половиною мільйонів, треба було виявити плян, а президент зажадав ще раз ухвалення повної суми гроша.

6 АЛІЯНТСЬКИХ ДИВІЗІЙ ПЕРЕСТУПИЛИ ПАРАЛЕЛЮ В КОРЕЇ

Токіо, 6. квітня. — Шість аліянтських дивізій, чотири американські і дві південно-корейські, та одна британська бриґада є вже в наступі на ворога на північ від 38-мої паралелі, продовжуючи свій похід вперед, проти щораз запеклішого спротиву ворога. Наступ відбувається головно на 17-милевому фронті на західному і центральному секторах. Рівночасно повідомляється, що ворог сконцентрував вже безпосередньо за фронтовою лінією 17 дивізій та 22 дальші дивізії в безпосередньому відділенні в запіллю, а аліянтська повітряна розвідка стверджує дальше масове підтягання на фронт все нових ворожих сил і зброї. Аліянтські дивізії продовжували вчора свій наступ під сильним прикриттям артилерії та при активній співдії авіяції. Сьогодні рано ген. Мек Артур в своєму комунікаті стверджує, що аліянтський наступ розвивається пляново та що здобуто „поважні успіхи проти зростаючого спротиву ворога", головно на центральному секторі. В неофіціяльних повідомленнях з фронту подається, що найглибше проникнення аліянтів на північно-корейській території виносить вісім миль. Йонґпйонґ і Йонґонґ були першими північно-корейськими містами, що знову перейшли в аліянтські руки. Безпосередньою ціллю теперішнього аліянтського наступу в Північній Кореї вважається намагання вдержати боєвий контакт з ворогом та встановити де є місця його найбільшої концентрації до приготовлюваного весняного наступу, щоби в той спосіб могти відповідно розбудувати аліянтську оборону. Вчора не було контакту з ворогом на лівому крилі аліянтського фронту і аліянтське командування підозріває, що червоні відступили в центрально-корейські гори, де терен дає їм сильну стратегічну перевагу. Зі зайнятого південними корейцями східного фронту, що проходить вже около 12 миль на північ від паралелі, не повідомляється про будь-який новий розвиток. Аліянтська авіяція і фльота продовжували вчора стратегічне бомбардування.

АМЕРИКАНСЬКА АВІЯЦІЯ ГОТОВА ДО АКЦІЇ ПРОТИ КИТАЮ

Токіо, 6. квітня. — Ген. Дж. Е. Стрейтмеєр, командант Далеко-Східніх Повітряних Збройних Сил, заявив вчира на пресовій конференції, що аліянтська далеко-східня авіяція „готова перенести повітряну війну проти ворога, де б він не був". Ген. Стрейтмеєр відповідав на запит, зв'язаний з повідомленням з Вашинґтону, що ген. Мек Артур має повновласть наказати повітряну акцію проти ворожих „протеґованих баз" в Манджурії, якщоб ворог почав використовувати на фронті більші повітряні сили з манджурських баз. — Прецизуючи свою відповідь — ген. Стрейтмеєр виразно заявив, що він говорить про можливість такої акції, але це ще не означає, що вона буде.

РОСІЙСЬКІ ЧИ ЯПОНСЬКІ ВІЙСЬКА В МАНДЖУРІЇ?

Токіо, 6. квітня. — Тут в аліянтській головній квартирі немає потвердження вісток, — про які говорив вчора Сем Рейберн, спікер Палати Репрезентантів, щодо наявности великої сили совєтсько-російських „добровольців" в Манджурії, що могло б означати безпосередню загрозу третьої світової війни. Натомість потверджується приявність в Манджурії деякої кількости військ „внутрішньої безпеки", як теж можливість, що Совєти там скривають около 300-тисячну армію, створену з „перевихованих" японських полонених, з яких вони не „розрахувалися" перед аліянтами і японцями.

● „Дикі міни", правдоподібно занесені водою з Північної Кореї, вбили 63 особи, поранили 50 і зруйнували або пошкодили 2,000 домів, вибухаючи здовж японського побережжя впродовж останніх чотирьох місяців.

ТРУМАН ВДОВОЛЕНИЙ З РІШЕННЯ ВИСЛАТИ АРМІЮ ЗАМОРЕ

Вашинґтон. — Президент Труман з удовіллям привітав рішення сенату з одобренням його пляну вислати чотири дивізії на допомогу при обороні Західної Европи. Він теж прийняв добродушно напімнення сенату, щоб перед дальшою висилкою війська він радився Конґресу. — Військова команда має вже готовий плян перевезення двох дивізій піхоти негайно, а за два місяці поїдуть туди дві дивізії з Краєвої Ґвардії. З теперішніми двома окупаційними дивізіями це дасть силу шости американських дивізій міжнародній армії під командою ген. Двайта Д. Айзенгавера. Разом з арміями інших Західних країн ця армія обійме 16–17 дивізій, отже буде готовою проти можливої аґресії Совєтів на Західну Европу.

РОБІТНИЧІ ПРОВІДНИКИ ПОВЕРТАЮТЬСЯ ДО ПРАЦІ ДЛЯ МОБІЛІЗАЦІЇ

Вашинґтон. — Провідники зорганізованого робітництва згодилися повернутися до праці в Краєвій Дорадчій Раді для Мобілізації і висловили надію, що це доведе до закінчення довготривалого спору з урядовими чинниками в справі оборонної політики. Рішення після конференції в Білім Домі проголосив Злучений Комітет Робітничої Політики, в склад якого входять обі центральні організації робітничих юній, а саме Американська Федерація Праці та Конґрес Індустріяльних Організацій і незалежні юнії. Ерик Джанстон, директор Економічної Стабілізації, негайно проголосив крізь радіо осторогу до керівників підприємств і до юній, що на випадок віднови боротьби за діяльність Ради Стабілізації Платень, уся програма озброєння може бути загрожена. Він теж візвав їх до наладнання спорів між собою без потреби відклику до Ради Стабілізації Платень.

В АМЕРИЦІ

● **Ґурі Лі, донька секретаря Об'єднаних Націй,** вибрана королевою яблонево-цвітного фестівалю у Винчестер, Ва. Свято відбудеться 3-4 травня. Теперішньою королевою є Анна Чарлтон Гелді, донька другої жінки віцепрезидента ЗДА Албена Барклі.

● **Відзискав зір після перещеплення чужого ока** моряк Филип Прон у шпиталі на Статен Айленд у Ню Йорку. Око, як звісно, подарував йому його шпитальний друг, Ерік Джозеф. Прон був сліпий п'ять років.

● **Льотерійний банк,** в якому переховувалося $5,000,000, відвідала нюйорська поліція. До банку складали $12,000 денно з тайної льотерії.

● **Волтер Рутер,** голова юнії автомобілевих робітників, вибраний четвертий раз на свій пост на конвенції в Клівленді. Ніхто не виставляв кандидатури проти нього.

ПОМЕР ДЖОРДЖ СМИТ, ЛІДЕР МОРМОНІВ

Солт Лейк Сити, у стейті Юта. — Джордж Алберт Смит, президент „Христової Церкви Святих Пізніших Днів" помер у 81 річницю своїх народин. Смерть прийшла саме тоді, коли тисячі вірних збіралися на 121-річну Загальну Конференцію цеї релігійної організації, загально звісної під іменем „Мормонів". Він був правнуком з бічної лінії колишнього основника мормонської секти, Джозефа Смита. Секта Мормонів визнавала поліґамію до 1890, коли остаточно заборонено таку практику. З уваги на многоженство секта була довший час висмівана й переслідувана. Тепер вона нараховує цілий мільйон вірних. Її осередком є Солт Лейк Ситі. Нею управляє Рада Дванадцяти Апостолів, якої голова є президентом самої церкви.

АЗІЙСЬКО-АРАБСЬКІ ПРЕДСТАВНИКИ „ВИПРОБОВУЮТЬ ҐРУНТ" ДЛЯ ЗАМИРЕННЯ

Об'єднані Нації, Н. Й., 6. квітня. — Представники 13 азійських і арабських країн, що свого часу вели ініціятиву в намаганнях довести до перемиря в Кореї та які були затихли від часу, як комуно-китайський уряд відкинув їх пропозиції, — вчора знову відбули свої наради та рішили дальше „випробовувати ґрунт" щодо можливостей перемиря.

13 І 14 ЖОВТНЯ ВІДБУДУТЬСЯ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЗУАДК

Филаделфія, 6. квітня. — Екзекутива Злученого Українського Американського Допомогового Комітету вирішила вчора на своєму засіданні — скликати звичайні Загальні Збори цього Комітету на 13 і 14 жовтня ц. р. у Филаделфії. На вчорашніх нарадах, в яких взяли участь два заступники предсідника, д-р Л. Мишуга і адв. Р. Смук, екзекутивний директор д-р В. Ґалан та секретар д-р П. Дубас і касієр М. Дубас, обговорено цілий ряд важливих актуальних справ допомогового, переселенчого та організаційного порядку, зокрема проголошену вже дво-місячну кампанію збірки фондів на „Великодну Писанку". Рішено перевести деякі допомогово-організаційні зміни в Европі і дома. Відносно кампанії „Великодньої Писанки" стверджено, що інформації з поодиноких наших громад дають надії на успіх.

ПРИГАДКА ДЛЯ ЗГОЛОШЕННЯ СУСПІЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФАРМЕРАМИ

Поборці федерального податку пригадують, що до 30 квітня фармері, які затруднюють робітників, мають відіслати до податкових бюр податкі, побрані від робітників на забезпечення на випадок безробіття і на старечу пенсію. Це відноситься теж до хазяїв та хазяйок, які затруднюють домашню службу. Новий закон увійшов в життя з днем 1 січня 1951 р., отже побрані гроші мають обняти місяці: січень, лютий й березень. Для виказу вживається формуляра 941. Найменша заробітня платня має виносити $50 за квартал.

● **Ізраїльська авіяція виконала** „відплатний налет" на укріплені бази сирійської армії на території Сирії, висилаючи рівночасно до Об'єднаних Націй протест проти Сирії та обвинувачуючи її в порушенні кордону і зломання перемир'я.

● **Сенатська комісія внутрішніх справ** ухвалила признати право стейтів для Гаваїв і Аляски. Незабаром має відбутися голосування на цією справою в повнім сенаті.

● **Дальших 278 „ворогів народу"** розстріляно в комуністичному Китаю.

КОНЦЕНТРАЦІЯ СОВЄТСЬКОЇ ЗБРОЇ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

Гонґ Конґ, 6 квітня. — Згідно з повідомленнями, які дійшли тут до офіціяльних чинників, в Манджурії концентрується тепер величезну кількість совєтської зброї і амуніції та військового устаткування, включно з літаками і вантажними автомашинами. Постачання цеї зброї зі Совєтів до Манджурії тепер з кожним днем збільшується і приспішується. Рівночасно з цим повідомляється про перекидування до Манджурії дальших комуно-китайських дивізій з інших районів Китаю. Все це, разом з повідомленнями про приявність в Манджурії маси сибірських совєтсько-російських військ, свідчило б про розбудову там військової потуги, яка далеко переходить самі тільки потреби і вимоги корейського фронту. Звертається увагу теж на нову впевненість в заявах комуно-китайських лідерів. Навіть комуністичний північно - корейський премієр Кім Іль Сунґ в останньому заявив, що вже „сьогодні ми маємо створені всі необхідні передумови для досягнення кінцевої перемоги".

ДВА БОЛГАРСЬКІ КОРПУСИ НА ЮГОСЛАВСЬКОМУ КОРДОНІ

Беоґрад, 6 квітня. Тут з офіціяльних джерел інформується, що в останньому на югославсько-болгарський кордон перекинено два корпуси командуваних росіянами болгарських військ та розташовується їх у важливих стратегічних теренах. Загальна сила цих військ мала б виносити поверх 70,000 вояків, забезпечених всіми родами модерної зброї. Ці сили розташовано головно в районі місцевостей Відін, Куля і Белоґрадчик, напроти північно-східної Югославії, якраз на тому самому шляху, яким совєтські війська під командуванням маршала Толбухіна починали кінцевий наступ на німецькі сили в Югославії під кінець другої світової війни. Друга група комуністичних військ розташована напроти Македонії, теж у випробуваному Гітлєром стратегічному районі. В Югославії не вірять в можливість безпосередньої совєтської атаки, але з нею рахуються і до неї приготовляються.

В СВІТІ

● **Комуно-чеський уряд** „вичистив" відкликаних „на наради" до Праги своїх амбасадорів з Вашинґтону, Лондону і Парижа, які були свого часу призначені вже теж „вичищеним" міністром закордонних справ Клементісом. Всім їм закидується „зраду" і неблагонадійність".

● **Американський високий комісар** в Австрії відкинув численні прохання та відмовився помилувати вісімох останніх ще австрійських воєнних злочинців, що відбувають кару тюрми.

● **Британський уряд відмовив** в'їздових віз п'ятьом комуно-китайським представникам, що хотіли відвідати Т-во Англо-Китайської Приязні в Лондоні.

● **Міністром закордонних справ** Ірану іменовано Абдулага Ентазама, дотеперішнього іранського представника в Західній Німеччині.

СВОБОДА — SVOBODA
Український щоденник — UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$2.00	Six months	$ 2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

АМЕРИКАНСЬКО-ЕВРОПЕЙСЬКИЙ АЛІЯНС

Дискусія, яка велась у сенаті в справі висилки американського війська до Европи завдавала багато журби усім тим, що змагають до о'єднання усіх демократичних сил для противаги московському тоталітаризмові. Спосіб і характер дискусії не завжди був на висоті, хоч справа, про яку була мова, належить сьогодні до найважливіших, як для американського народу, так і для всіх, що думають про вільний світ і його збереження. Але хто визнається на американській внутрішній політиці, той теж знатиме причину цього. На жаль, тут і там заважувала боротьба за владу, себто те, хто має засісти по 1952 році у Білому Домі й мати більшість у Конґресі: Демократична партія, чи Республіканська?

„Опозиція", яка виступала в сенаті підчас дискусії на тему висилки дальших збройних сил з Америки до Европи, властиво не була звернена проти самої висилки. Це була тільки нагода говорити про закордонні справи, і її республіканці використовували на те, щоб хоч трохи підкопати демократичну адміністрацію, вказуючи, що теперішній президент (демократ) веде себе „по-диктаторськи" і навіть не хоче засягати опінії сенату в такій важливій справі, як висилка американських вояків до Европи. В такому тоні писали теж і газети республіканського напрямку. Та як тільки перейшла в сенаті резолюція щодо цеї висилки, то ті ж самі республіканські газети перші легше відітхнули і написали, що всі ті дискусії треба якнайскорше забути, а поставити на першому місці — патріотизм і забезпечення країни. Тепер тільки побажати, щоб і в Европі так само розуміли цю справу, бо якраз там витягали з сенатської дискусії не дуже підбадьоруючі заключення.

Коли про якісь постанови пишеться як про „революційні", а так пише Джеймс Рестон в Ню Йорк Таймс-і про цю сенатську резолюцію, то видно, що тут йдеться про дуже важливі проблеми. Як відомо, в останніх двох світових війнах Злучені Держави рішились вислати своє військо до Европи щойно під кінець війни. Але тепер рішено висилати в часі миру. Це вже означає повне зірвання навіть з тінями давнього ізоляціонізму. Це виразне потвердження ділом цього, до чого зобов'язалися Злучені Держави словом, себто Північно-Атлантійським Договором. Це вже активна збройна участь у колективній забезпеці, яка буде від цього часу постійно збільшуватись і до Европи відходитиме щораз більше американських вояків. У минулій війні Рузвелт запевняв американський нарід, що — „Yanks are not coming", хоч був переконаний, що вони підуть. Тепер ситуація змінена. Сенатська резолюція виразно стверджує, що „Yanks are coming". Правда, це теж обраховане на те, щоб відстрашити Сталіна від аґресії, але це вже інша справа.

В такому насвітленні можна теж зрозуміти, чому сенатську дискусію в справі дальшої висилки американських військ до Европи називається „великою дебатою", а ухвалу самої резолюції „революційним кроком". Це бо не тільки творився у сенаті воєнний фронт зі Західною Европою, але одночасно повстає практично „Великий Аліянс", який відґраватиме велику ролю в найближчій добі людської історії. Наразі це ще початок великого об'єднання вільного світу, об'єднання не тільки військового, але й політичного, морального й матеріяльного, що оправдано може збуджувати нові надії на краще і певніше майбутнє.

Проти дискримінації рас і національностей

В недавньому минулому поухвалювано у стейтах закони проти відрізнювання або вирізнювання різних расових або національних груп щодо платні, роду праці або навіть самої поведінки з ними. Вже те, що такі закони треба було ухвалювати, вказує, що не все гаразд. Та в недавно минулому могли бути практиковані такі вирізнювання головно відносно чорної раси, а в деяких випадках тільки проти деяких релігійних груп. Але з прибуттям до Америки великої кількости людей з европейської скитальщини повстала нагода для нових нехтувань американською толерантністю. Тому тепер взивають отих „нових американців" усіх національностей, рас і релігій, щоб вони у своєму власному інтересі звертали на такі надужиття увагу і про них повідомляли відповідні урядові та громадські чинники.

Пригадаймо собі, як підчас минулої війни ішла безупинна аґітація проти осіб, головно чужинного походження, які могли симпатизувати з противниками й ворогами Злучених Держав. Це була війна, тому й явище природне. Але як цей настрій використовували комуно-большевики, прикидаючися американськими патріотами? Вони не думали про Америку, але робили все тільки в інтересі Совєтів. Тепер ці часи минули. Тому хоч тепер часи „холодної війни" і стан грізний, з усіх боків піднімаються пересторога, щоб вдержувати рівновагу духа і не допускатись національних чи расових дискрімінацій.

Саме цими днями появилися пригадки про охорону різних груп. Так напр. филаделфійська Комісія Дружби (Филаделфія Фелловшип Комишен"), — ведучи аґітацію за ухваленням нового міського статуту (Сити Чартер"), звертає увагу на постанову для охорони прав населення, складеного з усіх національностей, рас і релігій і закликає на зібрання комісії (на 11. квітня), з метою передискутувати цу постанову. — Мають обговорити між ін. питання, який вплив можуть мати нові постанови статуту на расові, релігійні й національностеві групи. Це важлива справа, тому в зібранні повинні взяти участь провідники національних груп міста, щоб поінформувати опісля своїх співгромадян про значення такої акції.

На подібній базі станула виховна комісія стейту Ню Джерзі, яка втримує в Нюарку окрему секцію („дивізію") проти дискрімінації. Комісія пригадує на потребу виконання стейтового закону проти дискрімінації і приступила до видавання „Вістей" Дивізії з замітками. Там між ін. сказано, що до дивізії вплинуло 113 „формальних" зажалень проти вирізнювання осіб в прилюдних місцях, а 44 „неформальних", отже від таких осіб, які не мали відваги внести скаргу і тому треба було їх питати, щоб дізнатись, якої вони зазнали кривди. Зажалення відносяться до таких надужить, як відмова услуги в ресторанах і подібних інших бизнесових льокалях; відокремлення в купелевих місцях або на забавових площах; декого не хотіли допустити навіть до школи, інших до готелів, ще іншим не хотіли дати мешкань, а деяких поневіряли при переїзді автобусами.

Досі не дістала комісія зажалень про неоднакову робітничу заплату для свіжо прибуваючих, хоч такі випадки трапляються. Їх не легко провірити до такої міри, щоб можна свідком доказати надужиття, одначе це не значить, щоб їх легковажити.

Для кращого освідомлення загалу щодо дискримінації, — при прийманні до праці і при інших нагодах — порозумілися п'ять сусідніх стейтів й ухвалили відповідні закони, а саме: Ню Йорк, Ню Джерзі, Массачуссетс, Коннектикат і Ровд Айленд. Вони тепер ведуть спільну освідомлюючу акцію. При стейтовім університеті Ротґерс у Ню Бронсвик — заложений відділ для студій відносин між людьми, який буде діяти від 5. липня до 14. серпня під назвою „Воркшап ін Гюман Рілейшенс", щоб дати теж підготову до вишколу в різних роботах. Незалежно від діяння університету, — стейтова Дивізія проти Дискримінації улаштовує серію радієвих викладів упродовж 13 тижнів зі станції WAAT в год. 8:30 ввечір від 16. квітня. У цих викладах будуть порушені різні питання зв'язані з рівноправністю рас, національностей і релігій. Ці програми вестимуть під кличем „Нові кордони людської свободи".

У минулому такі питання порушували на між-групових конференціях стейту Коннектикат, стейту Ню Йорк і Ню Джерзі. Стейтові влади звертають увагу, що при поборюванні дискриминації працюють ще різні громадські установи, до яких треба звертатися за порадою, коли хто не має зв'язків з урядовими бюрами.

Подаючи ці вісті з протидискримінаційних заходів у східніх стейтах, зазначимо, що інші стейти теж інтересуються цею проблемою. Займаються нею як урядові так і приватні установи. Значення їх у часі теперішнього виїмкового стану, а ще більше підчас можливого воєнного стану — важливе.

Югославія на перехресті

Мало є політичних діячів на світі, яких би Сталін „любив". Диктатор у Кремлі ставиться до людей з погордою і ненавистю. Але кого він дійсно „від щирого серця" ненавидить — це югославський маршал Тіто. Хоч Сталін безмежно ненавидів свого суперника Троцького, якого таки через своїх аґентів загнав у могилу, однак Тіто для Москви є страшніший ніж був Троцький. Троцький був комуніст-еміґрант і не мав засобів для боротьби проти — Сталіна. Тіто має державу і після свого розходження з Москвою знайшов собі допомогу в демократичних великодержав. Окрім того, приклад Тіта дуже „заразливий" для комуністичних провідників у державах-сателітах. Недарма всі „ухили" в цих країнах Москва підводить під назву „тітоїзму".

Напади Москви на Югославію не припиняються. В Румунії, Болгарії, в Угорщині та в Альбанії йде підготовка військ з прозорим наміром — при першій нагоді зліквідувати непокірного Тіта. Це добре знає югославський уряд і проти натиску Москви уживає всяких засобів — мілітарних, політичних і пропаґандивних. Уряд Тіта звертається до національної гордости населення Югославії. Він шукає господарських і політично - оборонних зв'язків з демократичними великодержавами, хоч ще зовсім недавно Тіто, ученик Москви, кляв американців та англійців як „імперіялістів".

Але „нужда перемінить закони", — писав Котляревський у своїй „Енеїді".

4. березня відбулося в столиці Югославії — Білгороді — велике віче, на якім промовляли найближчі співробітники Тіта, між ними старий комуністичний теоретик Моше Піяде Промовці проголошували, що ніяких загроз із Москви не боїться, бо хоч Югославія не має підписаних союзних договорів з демократичними великодержавами, однак всім відомо, що напад Москви на Югославію був би початком III. світової війни. Уряд Тіта дякує американській допомозі для населення Югославії харчами і все ближче стає до держав Атлантійського Пакту.

Також у внутрішній політиці Югославії зроблено деякі зміни: вже можна подекуди — критикувати політику уряду, хоч про допущення опозиційних партій Тіто не думає. Чи прийде до демократизації комуністичного режиму в Югославії? На це зарано давати відповідь. Проте історія знає такі випадки, коли провідники революційних рухів самі ліквідували „переборщення революції" (Наполеон у Франції, Монк в Англії в добі Кромвела) і „спускалися на гальмах" з небезпечних вишин.

Беоґрадське радіо часто подає порівняння політики царського уряду на Балканах та большевицької Росії і зазначає, що Сталін і Молотов продовжують лінію царського режиму. Беоґрадське радіо цитує листи царських дипломатів — Леонтієва, Ґартвіґа, Сазонова про завдання Росії — посварити балканські народи, щоб їх легше опанувати, — і порівнює з тактикою комуністичної Москви. Більше того: югославське радіо зазначає, що совєтська Росія поневолила Україну, Білорусь, Польщу і інші народи, як свого часу ці народи гнобила царська Росія... Таким чином, комуністична Югославія стає в обороні України. З цих прикладів бачимо, що Тіто „заслужив" ненависть Москви. Сталін не дарує нікому „зради". Це знє Тіто і готується до всяких несподіванок від свого „великого учителя".

Я. І.

Ф. Липецький

БЕЗГЛУЗДА РОЗВ'ЯЗКА

На шпальтах дітройтського часопису „Дзєннік Польскі" з дня 7. березня ц. р. появилася велика стаття п. н. „Сьогоднішня „Віла" Російська Еміґрація". Автором статті є Володимир Бем де Косбан, який перебуває в Арґентині.

П. Бем стверджує, що вже в 1919 р. (як дуже молодий польський старшина) був зв'язковим старшиною між Начальною Командою Польських Військ і Головною Квартирою „білої" російської армії ген. Денікіна, а пізніше шефом закордонного відділу Міністерства Військових Справ у Варшаві. Отже мав нагоду зустрічати цілий ряд передових російських еміґрантів, як монархістів, так і республіканців. Теж і тепер зустрічається з ними на еміґрації в Арґентині.

Застановляючись над московською ментальністю, автор пише, між іншим таке:

„Отже можу зазначити, що ім'я Керенського є непопулярне, ба навіть зненавиджене серед більшости московської еміґрації, розсіяної по цілому світі. Шкода, що деякі американські політики тратять час і займаються особою того політичного банкрота тому тільки, що він уміє гарно говорити про ідеали демократії та про республіканство... Одначе треба рахуватися з тим, що ментальність російських мас є зовсім відмінна від ментальности американців і що якраз партія монархістів матиме найбільше виглядів на те, щоб перебрати владу в Росії після програння большевиків".

Бем покликується на слова автора історії російського монархізму, Лева Тіхомірова, який так характеризує своїх земляків:

„Росіянин своїм характером може бути тільки або монархіст або анархіст. Коли він з будь-якої причини тратить віру в монархію, стає політичним індиферентом, або анархістом".

Автор жаліє, що в 1919 р. тодішній соціялістичний уряд Польщі не допоміг ані Денікінові ані Вранґлеві, коли вони благали у нього помочі, бо стояв на становищі, що большевицька Росія є для Польщі менш небезпечна від царської, та що большевизм це внутрішній хаос, який ослаблює Росію і така Росія не є страшною, — зате царська Росія може сягнути знову по Польщу.

Автор згадує тут теж і про тодішні імперіялістичні зазіхання польського уряду на українські землі. Цей уряд узалежнював збройну допомогу Денікінові і Вранґлеві від узнання ними кордону між Польщей і Росією на підставі карти з-перед 1772 р.

Програна російських монархістів — пише автор — оголошена в „Нашей Странє", що виходить в Буенос Айрес, в скороченні така: На чолі держави стане цар. Він опре свою владу на православній церкві і народі. Монархія буде введена на підставі рішення цілого російського народу за посередництвом вибраних ним представників. Усім національним меншинам буде забезпечена цілковита культурна і економічна автономія з далекойдучою самоуправою. Усі громадяни будуть рівні у відношенні до права, яке буде наново перероблене відповідно до потреб і структури російського народу.

Бач, які „великодушні" оті московські монархісти! Дають „широку автономію" всім національним меншинам, але закони будуть змінені відповідно до потреб російського народу...

Кого недобитки московського царизму уважають національними меншинами — всім нам ясно. Їм і тепер байдуже, що ці „меншини" творили б у російській монархії більшість. З хворобою імперіялізму вони так і помруть.

На царському престолі мав би засісти В. князь Володимир, син в. князя Кирила і правнук Александра II, що зніс панщину. Він тепер у Мадриді і заприязнений з ген. Франком.

Бем, великий симпатик московського царизму, але журиться долею будучої Польщі. На підставі інформацій б. царського міністра закордонних справ Сазонова, приходить він до висновку, що кордони Росії на заході повинні проходити там, де кінчиться православнорусска національна більшість. На такий кордон погоджуються теж сьогоднішні московські монархісти. Але де той кордон провести після масових депортацій і перенесень польських католиків з Волині, Білорусі і Литви (про Галичину автор не згадує), це найбільше турбує п. Бема. Йому добре відомо, що в Сх. Галичині, а тимбільше на Волині, ніколи не було католицько-польської національної більшости, а тепер польських католиків можна порахувати там на пальцях. Отже логічно, на підставі повищого висновку п. Бема, Галичина і Волинь повинні би відпасти від Польщі. Але така розв'язка справи противилася б „історичним претенсіям" поляків до тих земель. І тому то п. Бем шукає дороги, якою вдалося б привернути Польщі згадані землі. Тут стає йому в пригоді один з еміґраційних українських „діячів" в Арґентині. В розмові з ним той „еміґраційний український діяч" мав сказати, між іншим таке:

„Я є українець, греко-католик з Галичини, і узнаю польські права до тої землі і до Львова, але нарівні з нашими українськими правами. Галичина аж до Збруча повинна бути влучена до Унії Народів Західної Европи, чи теж до Унії „Межиморя" і повинна бути країною двох державних мов, польської і української. Після повалення большевизму за підставу кордонної лінії між Росією і Західним Світом треба буде взяти етнографічну карту з перед 1939 р. Наше місце є разом з поляками у Федерації Заходу. А наші брати, православні українці з Києва, могтимуть створити на подібних засадах двомовну українську державу в федерації з Росією, з якою лучить їх і спільна релігія і кількасотрічне співжиття".

От яку Україну хотіли б бачити московські монархісти і такі їхні симпатики, як п. Володимир Бем де Косбан, який „знайшов" там десь на еміґрації в Арґентині якогось українського „діяча", речника дивовижної концепції двомовної українсько-польської і українсько-московської держави. Річ ясна, що в цьому випадкові п. Бем маячить. Що це за український діяч з Галичини? Хіба такий, у якого — не всі вдома.

П. Бемові і його московським приятелям ніхто не забороняє мріяти і укладати безглузді пляни. Це паперові — не шкодить. Такими нісенітницями українці займатись не будуть. Український нарід, який на протязі своєї історії пролив стільки крови за свою самостійність, цілком-певно оборонить і закріпить тепер свої етнографічні кордони. Запорукою цього може бути хочби наша славна УПА, яка продовжує боротьбу під таким кличем:

Соборна Самостійна Українська Держава. Це ідея всього українського народу і від неї він не відступить.

Дмитро Галичин, заст. голови УКК.

ДІЯЛЬНІСТЬ У. К. К. В 1950 РОЦІ

Звіт, виголошений на річних нарадах повного збору Українського Конґресового Комітету Америки в днях 17—18 березня 1951.

1)

Вступ

Починаємо річні наради повного збору Українського Конґресового Комітету. Це перші наші збори від останнього конґресу. Вони були скликані не тільки тому, що так постановляє статут. Нового обміркування та нових рішень вимагають від нас теж нові обставини, які вміжчасі заіснували. 1. По нашому конґресі у Вашинґтоні вибухла в Кореї війна, в якій американський нарід приносить нові жертви крови і майна в боротьбі проти того самого ворога, проти якого від десятків років веде затяжну боротьбу український нарід на своїй рідній землі. Завданням цих зборів буде обміркувати способи і засоби нашої найефективнішої допомоги в цій боротьбі. 2. В Україні існує другий, радше перший фронт корейської війни. Нашим великим обов'язком є змобілізувати та дати максимальну в наших обставинах допомогу теж цьому фронтові. 3. В Злучених Державах все ще не перевелися фальшиві пророки і нашим завданням є докласти всіх зусиль, щоб виявити справжнє обличчя Росії, імперіялістичне і диктаторське, без огляду на те, якою маскою, білою чи червоною, воно закрите. 4. Існує теж цілий ряд внутрішньо-українських проблем, які все ще очікують на свою розв'язку, або на її позитивне завершення. УККомітет вже об'єднав велику більшість американських українців. Об'єднати всіх — це чергове завдання. 5. Ми мусимо подбати за організацію дальшої і більшої матеріяльної допомоги американсько - українського загалу для продовжування праці УККомітету. 6. Ми мусимо поробити всі можливі заходи, щоби дати дальшу і більшу моральну і матеріяльну допомогу українському народові, що кривавиться в нерівній боротьбі проти большевицького ворога людства. Для обміркування тих справ та винесення відповідних рішень допоможе нам багато бодай загальний огляд нашої праці в звітовому часі, оцінка наших успіхів і наших невдач.

В днях 5 і 6-го листопада 1949 р. відбувся у Вашингтоні, в готелю Статтлер, Четвертий Конґрес Американських Українців, на якому вибрано теперішній Конґресовий Комітет, доручаючи йому такі два найголовніші завдання:

1. Організаційно розбудувати, поширити і закріпити сам Комітет, створюючи йому якнайширшу моральну, політичну і фінансову базу серед американсько - українського громадянства, і

2. Робити все можливе для якнайінтензивнішої і найефектовнішої політичної і матеріяльної допомоги українській визвольній справі на американському, українському і міжнародному терені.

Конґрес рівночасно ухвалив відповідну морально-політичну плятформу, базуючи її на твердих принципах американської демократії, християнської етики та на високих ідеалах свободолюбного людства, що мали правити за основу в праці УККомітету для добра української визвольної справи, так тісно зв'язаної зі змаганнями очолюваного Злученими Державами Америки вільного світу.

Це були загальні і широкі постанови та завдання, що мали правити за ціль і базу в праці УККомітету. Але в поодиноких випадках їх теж точніше спрецизовано, безпосередньо в резолюціях або посередньо в нарадах, привітах і т. п. Сюди належать такі головніші постанови:

1. Повна і активна піддержка американського уряду в його зусиллях закріпити демократичні принципи та їх оборону в цій країні і в світі;

2. Повна і активна піддержка американського народу і уряду в організації всебічної оборони проти загрози комуністичної аґресії;

3. Максимальні зусилля для об'єднання і консолідації всіх українських політичних сил, вважаючи це головною передумовою для успішного продовжування змагань за визволення України. Під цим оглядом Конґрес вітав створення, біля Українського Державного центру Української Національної Ради в Европі, як правильний і властивий крок вперед в тому напрямку;

4. Заступництво української справи на американському терені на базі визвольних змагань українського народу на Батьківщині та оцінка і підхід до всіх українських справ під цим кутом. Конґрес вітав Українську Повстанську Армію та її політичний провід;

5. Дальше закріплення та поширення праці і співпраці між українцями громадянами американських країн, що вже проявилася в Пан-американській Українській Конференції.

Це були головні постанови Четвертого Конґресу, виконування яких доручено вибраному тоді Конґресовому Комітетові. І під цим кутом проходила його праця.

Організаційна розбудова.

Український Конґресовий Комітет в своїй організаційній побудові складається з: Екзекутиви; Політичної Комісії; Дорадчої Ради; Контральної Комісії і Ділових Комісій: 1. Протоколу; 2. Американсько-української Дружби; 3. Живсько-Українських Взаємин; 4. Правної Оборони; 5. Консолідаційну; 6. Видавничо-Пресову та 7. Комісію для активізації американсько-українського політичного життя. Взяли участь в Конґресі або опісля зголосили свою піддержку та співпрацю з УККомітетом такі центральні організації зі своїми відділами: Український Народний Союз; Провидіння, Українська Народна Поміч, Американський Відділ Наукового Т-ва ім. Шевченка, Союз Українок Америки, Злучений Український Американський Допомоговий Комтет, Ліґа Української Молоді Північної Америки, Українські Американські Ветерани, Самопоміч, Об'єднання б. Вояків Українців в Америці, Організація Державного Відродження України, Організація Оборони Чотирьох Свобід України, Спілка Української Молоді Америки, Т-во Політв'язнів, Т-во Ветеринарів, Т-во Прихильників Української Визвольної Боротьби, Об'єднання Українських Жіночих Організацій та Український Золотий Хрест.

(Продовження буде).



Вступайте в члени У. Н. Союзу

Як американці можуть зміцнити демократію

В критичний період в історії світу, що ми зараз переживаємо, багато американців хоче прикласти всі свої сили, щоб зберегти і зміцнити той устрій, ту систему спільного життя, що їх досягнуто в Америці. Ця система під управою уряду, обраного народом, з народу і для народу, часом зветься американським способом життя. І кожний американець — може з власної ініціятиви допомогти зберігати і зміцнювати цей спосіб життя.

На цю тему недавно у відомому журналі „Вумен'с Гом Компеньйон" була поміщена стаття під назвою „Що можете зробити особисто Ви для того, щоб зупинити комунізм." Автор її, Говард Вітмен, вказує багато шляхів, якими кожний американець може реально допомогти справді демократії і поліпшити американський спосіб життя.

Наприклад, стаття нагадує, що надання якнайбільших можливостей молоді є одною з основ американської системи життя. Через це добре було б, щоб кожний американець особисто допомагав молодим людям, хоча б даючи школярам змогу заробити у вільний час — після школи, чи в суботу та неділю. Багато хто може затруднити молодят, які щойно закінчили середні школи (гай скул) у своїх крамницях чи в бизнесах і тим дати їм можність розпочати свою життьову кар'єру знизу і пробратися вгору, згідно з їх здібностями.

Також в основі американського способу життя лежить система вільної ініціятиви, що тепер цілком зруйнована в країнах за залізною заслоною. Хоча система вільної ініціятиви і вільного підприємства має свої недоліки, та вона уже принесла людям стільки добра, як ніяка інша господарча система.

Що може окремий американець зробити, щоб утримати цю систему вільною і життьовою? А багато дрібних вчинків, дадуть добрі наслідки. Наприклад, якщо у Вашій околиці відкривається нова крамничка, чи нова радіоремонтна майстерня, чи майстерня для хемічного чищення одягу, то треба підтримати нове підприємство, дати йому змогу стати на ноги і розвиватися. Ми маємо систему конкуренції — якщо новак буде кращим крамарем чи майстром, як його конкуренти, то він переможе.

Американський спосіб життя побудований на вірі в гідність і вартісність кожної окремої людини, незалежно від її релігії, раси, національности, або соціяльного походження. Проте, в житті часом можна спостерігати несправедливе ставлення до окремих груп населення. Кожний знає, що расова проблема у нас досі повністю не розв'язана. Що тут може зробити окрема людина? А знову ж робити невелику справу, а якщо таку ж справу робитимуть мільйони інших американців, то вона дасть демократії непереможну моральну зброю.

Наприклад, одного разу десь на святі в провінції, до малого негритянського хлопчика — хтось насмішливо звернувся: „Ти, шоколядка!" Біла жінка, що це почула, спокійно сказала: „Цього хлопця звуть Едвардом і я думаю, що справжні американці так його і повинні називати".

Через те, що наш уряд не є ані диктатурою, ні політбюром, а є урядом народу і для народу, кожний повинен культивувати почуття, що це є — його уряд. Тому не треба говорити просто про уряд, а про наш уряд. Не треба говорити „ті люди у Вашінгтоні", а „наші люди у Вашінгтоні". Якщо хтось скаржиться на хиби в діяльности уряду, то йому треба зауважити: „Звичайно, в праці уряду є хиби і недотягнення, але ми намагаємось їх виправити".

Саме в той час, як деякі країни світу намагаються довести, що демократія має аж надто багато недоліків і спеціяльно зменшують її досягнення, дуже важливо, щоб американці на ділі показали свою віру в справу демократії і відданість їй.

Свою відданість демократії можна довести тисячма способами, крім тих небагатьох, що ми згадали вище. Окремі американці можуть багато зробити для справи демократії, беручи активну участь, наприклад, у праці своїх місцевих асоціяцій батьків і вчителів, добровільно працюючи для Червоного Хреста, для Цивільної Оборони, — підтримуючи рух за поліпшення життьових умов у місцевих громадах. Всі американці повинні брати участь у голосуванні при всіх виборах, якнайдокладніше дізнавшися про виставлених кандидатів. Американці повинні сумлінно виконувати ті обов'язки, що на них накладає американське громадянство, як наприклад, не відмовлятися брати участь у суді, не пробувати підкупити поліцая, що затримав за порушення правил руху, як це роблять деякі люди, які потім самі ж говорять про підкупність поліції.

Індивідуальні вчинки, що сприяють збереженню і зміцненню американської демократії, — пише Говард Вітмен у згаданій статті, — можуть бути такими незначними, що ледви хто про них свідомо подумає. Чоловік підійме шмат часопису, кинутого на вулиці і покладе його в кошик для сміття. Жінка допоможе інвалідові перейти через вулицю. — Шофер почекає пускати автобус в рух, побачивши, що якийсь чоловік бігом спішить на зупинку, а чоловік йому подякує. Це все є кров у жилах демократії. Це все люди, що разом живуть для спільного добра, створюючи здорове соціяльне тіло, що може протистояти тоталітаризмові в усіх його формах.

Загальна Рада Американської Єдности

„ЛЯМПОЧКИ ІЛЛІЧА"

За підрахунками совєтської статистики, за післявоєнні роки в УССР збудовано 4 тис. сільських електростанцій — майже вдвоє більше, ніж їх було до війни. В сільськогосподарському виробництві працює близько 25 тис. електромонтерів, що 8 разів перевищує їх кількість перед війною. „Електрика входить в побут колгоспників, у мільйонах будинків горять лямпочки Ілліча", — хвалиться совєтська пропаґанда.

НОВІ ВИДАННЯ

„САМОСТІЙНА УКРАЇНА"

— орган державницької думки. Число 3-38 за місяць березень 1951 р. Видає Видавництво „Самостійна Україна", Шікаґо, ЗДА. Редагує Редакційна Колегія. Сторінок 32 великого формату. Ціна $0.30 (тридцять центів). Адреса журналу: „The Independent Ukraine" — 9421 Burnside Ave, Chicago 19, Illinois — USA. В числі надруковано статті або вірші: О. Неприцького-Грановського, д-ра О. Грицая, Ю. В., З. Книша, В. Державина, В. Чапленка, І. Чикала, д-ра М. Андрусяка, Ю. Гельбича та інших.

Другий рік появи журналу „Київ"

Турбота не тільки за саме збереження, але й за постійний кількісний і якісний розвій української літератури й мистецтва поза межами рідного краю, дала спонуку до постання в Филаделфії журналу „Київ", що його видає й редагує літературознавець і критик Богдан Романенчук, відомий уже своєю видавничо-редакторською працею на західно-українських землях.

Своїм четвертим числом за січень і лютий ц. р. журнал „Київ" увійшов у другий рік свого існування.

Невеликий це промежуток часу, але як на умови нашого життя на еміграції, це поважний осяг. І треба сподіватися, що журнал у майбутньому знайде підтримку так наших літературно-мистецьких кіл, як і читацької громади, щоб міг успішно виконати завдання, з'ясовані у вступній статті в першому числі, а саме: високий рівень українського національного мистецтва й літератури, гідна їх репрезентація українського народу, втримання живого зв'язку між мистцем-творцем і читачем-сприймачем.

Перші чотири числа „Києва" дали багатий і різнородний матеріял із різних ділянок мистецтва. Як звичайно, перевагу мають літературні матеріяли, при чому видно в редактора намагання допустити до голосу письменників-прозаїків, коштом поетів.

Це правильний крок, коли зважити, що в нас надпродукція поезії, а художньої прози не достає. До голосу на сторінках „Києва" зголосилося поважне число нашої літературної еліти, яка заціліла на еміґрації й не втратила творчої снаги.

З письменників і поетів зустрічаємо тут прізвища відомих наших сучасних мистців слова — Є. Маланюка, Ю. Косача, С. Гординського, М. Ореста, Яра Славутича, Ю. Буряківця, Б. Кравцева, І. Костецького, Ол. Бабія, О. Зуєвського, О. Тарнавського, Б. Нижанківського.

Є твори визначних чужинецьких поетів, письменників, мистців і мислителів — Леконт де Ліль, Т. Бодлер, П Верлен, П. Валері, Т. Вайлдер С. Георґе, Ж. Бернанос, А Гекслі — у зразкових перекладах М. Ореста, Є. Маланюка, Ю. Косача, Б. Николина.

Прецікавий і занедбаний у нас жанр злободенної літератури уводить С. Гординський але подані ним зразки інтересні може для найтіснішого гуртка знайомих автора. Поезія злободневности тільки на перший погляд банальна, насправді вона має свою глибоку проблематику. А доля кицьки п. Марії Струтинської ледве чи заінтересує широкі кола читачів.

Таксамо можна поставити під запит доцільність поміщувати такі речі, як „Розлука" Р. Єндика. Своїм непогамованим вітаїзмом з перевагою змисловo-сексуалістичних елементів, з рафіновано-тривіяльним словником, цей вірш належить радше до порнографії ніж до літератури.

Щож до решти авторів — поетів і письменників треба шкодувати, що велика частина їх творів уже знана, а читачі бажали б познайомитися із свіжими новинами з творчої лябораторії мистців слова.

Теоретично — літературні й критичні проблеми з української й чужинецької літератури порушують — Ю. Шерех, Б. Романенчук, В. Державин, О. Домбровський, С. Гординський, Б. Кравців, М. Глобенко, Д. Порський. Зокрема інтересні спогади про Зерова.

Поруч літератури є в журналі й статті з інших ділянок мистецтва. В. Січинський пише на загально-мистецьку тему, Андрусів заторкує справу відсутности в нас історичного малярства, В. Блавацький своїми спогадами дає причинок до історії українського театру під час німецької окупації. На маргінесі цієї статті треба сказати, що такі спогади будуть чи не єдиним джерелом для відтворення нашого життя за німецької займанщини в усіх його ділянках, бо документарні дані ледве чи вдасться колинебудь здобути. Одначе світло рампи статті занадто паде на особу автора. Оцінку власної особи й діяльности краще залишити сторонній людині.

Відділ рецензій, бібліографія й хроніка знайомлять читачів із новими книжковими появами, виданнями й культурно-мистецьким життям.

Для дальшого успішного розвою „Київ" повинен перестати бути тільки журналом Літературно-Мистецького Т-ва в Филаделфії, а стати взагалі літературно-мистецьким журналом. Це відбере йому познаки льокальности, а поставить у ширшу площину й вийде йому на користь.

Редакція мусить приняти до співпраці ширші кола літераторів, мистців, літературо- й мистецтвознавців та критиків, щоб не стягати на себе закиду, мовляв журнал допускає тільки деяких авторів та зберігає „парнасистський" характер.

Редактор повинен увійти в тісний і живий контакт з авторами, наштовхнути їм теми та старатися монтувати журнал так, щоб в окремі числа не входив припадковий матеріял, що його принесе пошта, але щоб кожний номер був вислідом творчої співпраці редактора з авторами й творив певну органічну цілість.

Обов'язково треба більше місця присвятити іншим поза літературою ділянкам мистецтва, щоб журнал став справді літературним і мистецьким, а не тільки літературним.

Слід редакції присвятити увагу сучасній українській літературі й мистецтву не лише на еміграції, але й на рідних землях так у підпіллі як і офіційним.

Треба також знайомити читачів з течіями, напрямними, ідеями й шляхами розвою світового літературно-мистецького життя.

Тісний зв'язок з авторами та слідування за українським і світовим літературно-мистецьким рухом допоможе журналові стратити його дещо академічно-кабінетну сухість та забурлити свіжим молодечим життям.

Очевидно всі ці передумови редакція зможе виконати лише за допомогою літературно-мистецьких сил та при активній підтримці читацьких кіл.

Володимир Барагура

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШІКАГО, ІЛЛ.

Клюб молоді

Думка про заснування діточого клюбу (офіційно: „Клюб молоді") зродилась в нас безпосередньо після закінчення нашої вакаційної оселі в Раунд Лейк. Треба було піднайти якесь звено, що лучило б зі собою онті двомісячні — отже дорічні й короткі спроби виховного випростовування нашої дітвори. Звено, що обіймало б простір решти десяти місяців особливо важний для виховників - батьків, коли вони серед буднів праці не находять ні часу ні сили для того, щоб у безвпинній чуйності рятувати свою дитину перед загрозливою заразою вуличного товариства. Оттак ми вже у вересні 1950 року заложили „клюб молоді". Зогляду на шкільне заняття дітей та інші технічні перепони треба було працю в клюбі обмежити до кількох годин в одному тижні (суботу). А прецінь і в цьому короткому часі має змогу українська дитина, звільнена від ковбойських вуличних практик та всякого іншого дикого розперізання, побути у своїй устаткованій атмосфері, почути багато з рідної історії чи письменства та розважити себе у свобідних товариських грах і забавах. Тут повинна вона дістати ніби духовий профилактичний застрик проти усього того, що манити її буде солодкою принадою зла. Тут повинна вона закріпити свою національну гордість для успішного опору усякій духовій тандиті, що руйнує молоді душі. Це хиба ніяке відкриття — ані з'їдлива критика, бо признають це поважні американські виховники і стверджує кримінальна статистика, яку шкоду задають молоді кіна, а навіть і телевізія. Хай би цей почин діточого клюбу стрічався і з початковими трудноцами, хай би він і не виявив доразового й наочного висліду (у виховництві взагалі важко оцінювати висліди з годинником в руках!) — однаково важне у ньому тривале виховне діяння, спрямоване до виразної й поважної мети: рятувати душу української дитини.

У нашому клюбі молоді (К-М) гуртуються українські діти від 5-ти до 14-ти літ, без огляду на час еміґрації їхніх батьків та на рівень знання української мови.

Сходини КМ поділені на частину освідомлюючу і розривкову. У першій часті гутірки з минулого й сучасного (пр. Володимир Великий, гетьман Богдан Хмельницький, Запоріжжа, Петлюра, УСС, Тарас Чупринка, УПА), з української географії чи літератури. Березневі сходини присвячені виключно пам'яті Т. Шевченка. Відповідно до потреби йде тут і підготова діточого хору та сценічних вистав. У другій частині діти розбиваються на групи ровесників і проводять час на грах і забавах. В перервах на грамофоні українські пісні: залюбки слухають діти капелі Бандуристів та опери „Запорожець за Дунаєм". В буфеті вода й солодке. Створилися вже й ланки зацікавлених в пінґ-понґ-грі, доросту майбутніх українських шахових передовиків та філятелістів... Шум, гамір, стукіт а над усім повний радісний сміх, сміх безжурної весни.

Мені довелося стрінутися з заввагою, що наш почин це свого роду конкуренція Пластові, тому, що, мовляв, переважна кількість дітей КМ є членами цього Уладу. Вважаю зайвим розводитися на цю тему. Зазначу тільки, що Пласт це елітарна організація молоді, що повинна мати свої окремі, поважні виховні завдання; К-М є товариським осередком всієї української дітвори, що його завданням є закріплення відпорности молоді під релігійно-національним оглядом. А це не то, що не йде під ніяким оглядом в розріз з ідейним Пласт — підготуванням, навпаки дає змогу справжнім пластунам (кам) в КМ надати цій діточій організації гарну виховну форму.

В „Клюбі Молоді" великі виховні можливості й неабияке майбутнє та воно є в цілості залежне від справжнього зацікавлення виховників усіх категорій та їхнього жертвенного вкладу хоч би тільки у програму цього осередка молоді, — не говорю вже про запевнення відповідного приміщення, підручної діточої бібліотеки (ми її саме складаємо), чи чи про інші необхідні середники, які не тільки забезпечували б нашому доростові зацікавлення та вдовілля, але й були в силі зробити з отсього діточого клюбу осередок духового росту української дитини.

Оле

ПІТСБУРҐ, Па.

Шевченківська академія

Дня 18-го березня 1951 року в галі при Українській Православній Церкві Св. Князя Володимира (18-та вул. Пітсбурґ) заходами о. мітрата Ф. Білецького при співучасти інж. К. П. Мандзенка, полк. Й. Мандзенка і парафіян, була влаштована Академія на честь Тараса Г. Шевченка.

Після вступного слова та відспівання американського гимну, інж. К. Мандзенко прочитав змістовний реферат, в якому висвітлив житьовий шлях та значення творчости Шевченка в історії українського народу. Після реферату всі присутні відспівали „Заповіт", що викликало зворушливий настрій серед учасників свята. Фрагмент з поеми „Катерина" поставлений п. Сірим та гарно виконаний паннами А. Мозолюк, Н. Деркач та Оленою Лукаш при музичнім супроводі панни Дарці Баґан, дав яскравий образ змученої та знеславленої москалем жінки-українки.

Особливої уваги заслуговує поставлений та мистецько сиконаний інж. К. Мандзенком з групою молоді комбінований фрагмент з „Перебендя-Кобзар". Музичне оформлення і прелюдія пам'яти Т. Шевченка, виконані панною Д. Баґан було дуже миле, як рівно ж гарне враження зробили діточі деклямації. З великим чуттям пані Ірина Вербицька продеклямувала „Розрита могила" Т. Шевченка.

На заклик о. В. Дякова переведено збірку на Український Конґресовий Комітет. Зібрано $30, які передано за призначенням.

Після виступу о. Івана Лехіцького, який обговорив значення творів Шевченка, місцевий парох сказав ще кінцеве слово. Свято закінчено співом „Ще не вмерла Україна".

Вісті з Н.Т.Ш.

Наукові доповіді

Дня 3. березня 1951 р., д-р Олександер Домбровський виголосив доповідь: „Процес духовости античної України", в якій сягнув до передісторичних часів, коли на території України появилася людина. Найдавніші сліди цього процесу збереглись в археологічних находках, особливо в розкопах могил, що мають два типи: — поховань: тілопальний, характеристичний для трипільської культури і хліборобського населення, та ховання покійників у землі, стосоване загально у номадів. Перший тип свідчить про ідею еманципації душі від тіла та вищий ступінь вірування у позагробове життя. Можна ствердити, що десь від Гомерової доби процес духовости античної України йде вже виразно в двох напрямках: шляхом іранізації праукраїнського елементу та інфільтрації геленських впливів. Кімерійці, про яких здогадуємося, що були іранцями, скіфи й сармати, а з другого боку греки з колоній на побережжі Понту — діляли на формування тієї духовости праукраїнського субстрату і творять таким чином своєрідний тип праукраїнської духової структури.

Шляхом довговікового процесу духовий примітив політеїзму уступає місце першим проявам монотеїзму, що зразу, на грані старої доби й нашої ери був під впливом старозавітнього явизму, а потім і релігійно-філософічних напрямів у греків, що затратили пошану до свого Олімпу.

В готській добі зустрічаємо вже перші християнські громади в південній Україні. Напад гунів і мандрівка народів змінюють духове обличчя української території, а в початках середньовіччя (7-8 ст.ст.) завершується процес слов'янізації українських земель, що мало панівне значення в дальшому розвиткові духовости.

В дискусії д-р К. Кисілевський торкнувся питання гуцульського релігійного дуалізму та основ його походження.

Дня 11. березня ц. р. д-р Володимир Січинський дав доповідь на відкритому засіданні про „Шевченкові знання ґраверських технік і перспективи", що спиралось на студіях доповідача і на друкованих його працях. З доповіді дізнались приявні, що Шевченко знав усі ґраверські техніки свого часу, як також і такі, що тільки започаткували тоді своє існування, як напр. акватінта, ґальванографія. Найцікавіше в тому питанні, що Шевченко пізнав їх поза Академією мистецтв у Петербурзі, де не приділяли тоді уваги новим мистецьким технікам. Щойно згодом, коли під рукою Шевченка вони виросли до висоти, Академія визнала їх і надала Шевченкові найбільше відзначення, а саме іменувала його академіком ґраверства.

Також і перспективу вивчив Шевченко самостійно, із записок українського маляра Івана Сошенка, який перевищав у тій ділянці мистецтва професорів Академії. Щоб докладно розповісти про те, доповідач обіцяв дати ще одну доповідь на цю тему.

Дня 31. березня ц. р. д-р Кость Кисілевський прочитав свою психологічну студію на тему: „Шевченко — лірик. — Спроба характеристики". Він вийшов від еґотичних поезій, що дають матеріял для синтези. З цього можна зробити висновок, що в Шевченковій ліриці є ступенювання від „всесвітнього болю" і народности до щирого реалізму, в якому буває піднесення, але й заломання, що лягає чорною верствою на його лірику. Зокрема проаналізував так звані молитовні настрої, що показують мистецькі цінності в простоті й щирості, яка захоплювала й захоплює ніжністю експресії.

В той спосіб доповідач намагався збити думки дотеперішних дослідників, що до психіки Шевченка підходять з готовими, трафаретними заложеннями та доказують в ній смуток, тугу й покору долі.

В дискусії: д-р Л. Мишуга висунув питання Шевченкових пророцтв, д-р В. Лев торкнувся справи романтизму в Шевченкових творах, д-р В. Січинський малярського елементу та потреби студій, п. Л. Івченко питання Шевченкової інтуїції.

Справа нагробника на могилі бл. п. д-ра І Раковського

Барельєф роботи мистця С. Литвиненка віддано до бронзування і в найближчих днях буде він перевезений до Нюарку, де фірма С. Зілинського виконує каменярську працю. В останніх днях вплинули ще такі дальші пожертви на нагробник: Д-р Я. Макарушка $30, Г. Яремчук $2; по $ 1.—: д-р В. Лев, інж. А. Осадца, д-р Я. Падох, д-р М. Соневицький, В. Дармохвал, д-р О. Андрушків, О. Загродський, С. Стецик, М. Осінчук, д-р Б. Карпевич, М. Мороз, Н. Дзівак, д-р Сава Никифоряк, д-р М. Цюцюра, Н. Н. М. М., крім того: д-р Л. Мишуга $5.—, І. Шепарович $5.— д-р К. Кисілевський $2.50, д-р Р. Осінчук $5.—, П. Лисогір $2.—, Т. Чорнописький $5, д-р Н. Гірняк $10.—, д-р С. Никифоряк $10.—, А. Блащук $5, Т. Каськів $20.— (збірка в Нюарку), а дрібними $2,75.

До виконання нагробника потрібно ще $600. Жертви приймає касієр НТШ.

Жертви на інші цілі НТШ: А. Блащук дол. 3.— на надрукування „Довідника про українську наукову працю".

ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО ЗАТРИМУЄ УРЯДОВІ КРЕДИТИ ПРИЗНАЧЕНІ ДЛЯ ГРЕЦІЇ

Вашингтон. — Одно бельгійське підприємство, яке має претенсію до Греції за старі довги, запечатало судовою дорогою кредити, призначені для цеї держави з Пляну Маршала в банку в Брюссель. Це спинило розбудову й направки залізниць у Греції, як це оприлюднила Адміністрація Економічної Кооперації. Адміністрація веде тепер переговори з бельгійським підприємством, щоб звільнити американські кредити. Якщо б бельгійські бизнесовці не приноровилися до бажань американського уряду, тоді не буде іншої ради, як припинити відповідну частину кредитів, які Бельгія дістає з Пляну Маршала.

НАДІЯ НА ВЕЛИКУ ПРОДУКЦІЮ АЛЮМІНІЮ

Монтреал, Кве. — У часі, коли Америка заповідає надзвичайне обмеження алюмінію для цивільних потреб, канадійський уряд приступає до розбудови великого підприємства для продукції цього металю до фантастичних розмірів. Пляни мала б здійснити Алумініюм Компані оф Канада, яка внаслідок забезпечення для себе копалень цього металю, стала другим найбільшим продуцентом у світі. Підприємство видало півтора мільйона долярів на підготову місця під будову нового пів біліонового заводу над рікою Нечако, у диких лісах Бритиш Колумбії, 400 миль на північ від міста Сіетл. Коли продукція буде в повнім русі, тоді Америка буде забезпечена на довгі часи рідкісним металем на такі потреби, на які досі не було матеріялу. Одначе продуценти алюмінію в Злучених Державах найшлися б в некориснім становищі, бо мали б небезпечного конкурента в Канаді.

ПІВДЕННІ РЕСПУБЛІКИ ДОМАГАЮТЬСЯ НАСТИРЛИВО ДОПОМОГИ

Вашингтон. — Підчас появи директора мобілізації Чарлса Вилсона на конференції 21 міністрів американських республік з його пред'явленням постачати фонди на оборонну акцію південним американським країнам, почали деякі делегати домагатися теж програми для фінансової допомоги для розвитку відсталих околиць. Між ін. промовляв серед голосних оплесків делегат Бразилії, щоб дати допомогу бідним околицям його країни. Вилсон відповів, що він симпатизує з цією справою, одначе не може дати на неї відповіді. Після його виходу велися до пізньої ночі наради делегатів над резолюцією в справі економічної допомоги.

Зі Сантяґо, в Чілє, наспіли вісти, що ЗДА відкликали частину допомоги, яка мала піти на технічні устаткування шкіл в Чілє. Це сталося внаслідок кампанії, яку почали газети проти такої допомоги з закидами, що Злучені Держави можуть вмішуватися в культурні справи країни.

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

* * *

ГРУПА ЛИСТИ ДО:

19799 Кутюк Семена, Панкевич Анну, обоє з Фельштина (Самбір) і Гунька Тому з с. Глубока (Самбір) від Гунька Романа.

19800 Гнатків Василя з с. Путятинці (Рогатин) тепер в Рачестер (?) від Гнаткова Ярослава.

19801 Тюфтій Стефана і Гринько Осипа обох з с. Богданівка (Скалат) від Ольги з Марчуків Решетило, доньки Дмитра і Марії з Тюфтіїв.

19802 о. Антона, Стефанію, Дашка Ярему, Романа і Маркояна Онуферків, Ірину з Онуферків Процюк, Стефанію, Марусю, Ольгу, Мінодору, Любу і Миколу Гнатів, Ольгу, Романа і Марійку Яримович і Мисак Василя від Онуферка Ярослава.

19803 Шеремету Михайла і Белея Васька з Берегів Долішних (Добромиль) від Дзями Григорія.

19804 Бечик Стефана з с. Іванівка (Скалат) від Савран Василя. Газети в Німеччині просимо передрукувати.

19805 Проценка Тимофія Яковлевича з с. Соколівка (Київщина) від Комісаренко Стефаніди.

19806 До людей доброї волі. Хто з американських громадян виставить ашуренс самітньому мужчині (24 р.) в Бельгії? За дорогу заплатить собі сам.

19807 Кошовського Антона з м. Грималів (Скалат) тепер Филаделфія (?) від Рохаля Яніни, з д. Кошовської, доньки Йосифа і Гелєни.

19808 Мікуляка Івана з с. Зубрик синів і дочок від Мікуляка Миколи.

19809 Шевчук Татянку з с. Оковці (Кремянець) від Поліщук Насті.

19810 Паробій Анну, д. Стефана і Марії з с. Залуш (Любачів), Куніц родину з с. Ушковці (Любачів) і Гит родину з с. Футори (Любачів) від Юрка і Марії з Гитів Паробій.

19811 Шушко Фенну з с. Команча (Сянік) від Лодинського Михайла.

19812 Лихошерст Івана Івановича і Диксон Марію зі Львова від Бабенка Петра.

19813 До людий доброї волі. Хто виробить ашуренс молодій, самітній дівчині (26 р. в Англії?

19814Фрейлик Ілька, Ліпєц Анну Юлію, Музику Петра, Піндяк Антона і Крушенського Антона всіх з с. Скопів (Перемишль) від Любинського Мирона.

19815 Логаза Катерину і її сина Івана та ще одного кревного, який виїхав в 1912 р. до ЗДА і жив в Лоренц, всіх з с. Лисятичі (Стрий) від Петрів Андрія.

19816 Юськів Семка, який живе у Вінніпеґу від Юськів Ярослава с. Тимка з с. Кути (Золочів). Канадійські газети просимо передрукувати.

19817 Середу Анну, д. Луки з с. Острів (Тернопіль) від Гусар Василя з с. Золотники (Підгайці).

19818 Пецкович Фесю Миколу, Івана і Анну з с. Ільниця (Турка) від Івана Телішевського.

19819 Дупівку Федора з с. Рівня (Лісько) свого стрийка від Дупівки Йосифа.

19820 До Таборових Управ в Німеччині і в Австрії. Просимо оголосити, що Свочій Петра і Володимира з Букачівець (Рогатин) шукає їх тета з Америки Параска із Свочіїв Іванишин. Голоситися до ЗУАДКомітету у Филаделфії під ч. 19820.

19821 Гошко Матвій з с. Ступусяни (Лісько) шукає рідних і односельчан. Українські газети в Европі просимо передрукувати.

19822 Хто знає щонебудь про Сеньків Миколу, який був при Дивізії Гличина а походить з с. Кутузів (Підгайці). Шукає мати. Голосити в ЗУАДКомітеті у Филаделфії під ч. 19822. Всі українські газети по це бік залізної занавіси просимо передрукувати.

19823 Загорійчук Анну від доньки Антоніни з Загорійчуків Білик. Українські газети в Европі просимо передрукувати.

19824 До Таборових Управ в Німеччині і в Австрії. Просимо оголосити, що Лавринець Петра з с. Мокшани (Мокряни) (Самбір) шукає брат з Америки Микола. Голоситися в ЗУАДКомітеті у Филаделфії під ч. 19824.

19825 Масляника Марію, д. Стефана і Ксені та Свіст Катерину, д. Теодора і Марії, обидві з Олешиць (Любачів) від Франт Петра.

19826 До людей доброї волі. Хто виставить ашуренс самітній жінці (44 р), яка живе тепер в Англії?

19827 Рідних і знайомих з с. Воля Якубова (Самбір) від Винарчук Антонії.

19828 Вилавець Ганну з с. Велисниця (Білорусь) тітку від Ліхота Теклі.

19829 Куріцу Дмитра, Тимка і Михайла з с. Настасів (Тернопіль) від Теклі Куріци.

19830 Федуників Павла, Яструбів Петра, Цапа Івана, Юрчишин Василя, Хома Петра і інших односельчан з с. Спас (Долина) від Дулиш Михайла.

19831 До людий доброї волі. Хто виставить ашуренс для родини в Англії, чоловік (33 роки) жінка (28 р) і дитина (4 р.)?

19832 Пришляка Стефана і Еву з д. Кіселевич, Жила Михайла і Сич Анну, всіх з с. Липовець (Яворів) від Кіселевич Теодора.

19833 Козій Настю з с. Заслучно (Берестя над Бугом) від брата Козій Максима.

19834 Свояків і односельчан з с. Молодела (Товмач) від Юстини Величковської.

19835 Граба Василя від Романського Михайла.

19836 П. Дрогомірецького, який хотів спровадити дві родини з с. Ласківці просимо подати свою адресу.

19837 Міранцов з табору Бад Кройцнах від Неборського Яна.

19838 До людей доброї волі. Хто виставить ашуренс до Англії самітній людині (52 р. столяр). Подорож заплатить собі сам.

19839 Котика Стефана і Удича Стефана від Василя Удича.

19840 Помірчі Івана з с. Поріче Янівське (Янів) від Крілишина С.

19841 Тимчишина Івана з с. Ілик (Сянік) і Тимчишин Софію з с. Согорів Горішний (Сянік) від Федак Івана.

19842 Шиманську Анастазію і Катерину від Гаврись Стефана з с. Пуків (Рогатин).

19843 Шойку Марію і Каролину з с. Радловичі (Самбір) та Засвойську Катерину, зам. Ніжанкевич з того ж села від Шойка Михайла.

Голоситися до:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
101 S. 13th St., Philadelphia, Pa.

НОВИЙ СОВЄТСЬКИЙ КАНАЛ НЕДАЛЕКО ІРАНУ

За вістями телеграфічної агенції Ройтера 412 совєтських науковців природничих наук вибралося на студії до Центральної Азії, щоб помогти побудувати новий канал, довгий на 700 миль, у Туркменії. П'ять груп робітників, зорганізованих академією наук у Ташкенті, будуть переводити досліди вздовж лінії, накресленої для будови каналу між рікою Оксус крізь пустелю Кара Кум до Каспійського моря. Ташкент положений на північ від гористої околиці, де сходиться кордони Афґаністану, Індії й Китаю. Туркменія, де має бути прокладений новий канал, припирає до північного кордону Ірану.

ВИПУСТИЛИ З ЕЛЛИС АЙЛЕНД ЧЕСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА

Ню Йорк. — Юрій Восковец, чеський комедіописець і драматург, звісний зі своїх жартів і насмішок з різних форм тоталітаризму, вийшов на волю з іміґраційної станції на Елис Айленд після десяти місяців інтернування. Він уже давніше був в Америці, під час війни працював з британцями, а після того якийсь час для „Голосу Америки". У 1946 році він повернувся до Праги на зазив Яна Масарика і Едварда Бенеша і там заложив свій театр. Серед комуністичної аґресії він утік до Парижа і звідти приїхав до ЗДА в травні 1950 р. Тому, що більшість комісії була противна його допущенню до Америки, він відкликався до вищої інстанції і щойно там вирішили впустити його до „обіцяної землі". Його жінка, натуралізована американка канадійського роду, живе ще в Парижі.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Заряд від. 301 ім. Дм. Вітовського повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 8. квітня, по Сл. Божій, у церковній салі при West Cortez вул. Просимо всіх членів прийти на ті збори та сповнити свій обовязок і вирівняти залеглі довги. Рівнож проситься нових іміґрантів вступати в члени У. Н. Союзу. — За уряд: В. Іващук, предс.; І. Клебан, рек. секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 30. березня 1951 р. помер у 74. році життя

ІВАН СОЛОТВА,

член Бр. св. Димитрія, від. 288 У. Н. Союзу в Бетлегем, Па.

Покійний походив зі села Березовиця Велика, пов. Тернопіль, Галичина. Полишив у смутку синів Стефана і Романа та дочку Михайлину. Був активним громадянином і Союзовцем.

Похорон відбувся 3-го квітня 1951 р. з укр. катол. церкви, а відтак на цвинтар св. Иосафата. — В. И. П.:

А. Данилюк, секр.

Дня 29. березня 1951 р. померла у 52. році життя

МАРІЯ ҐУРАЛЬ,

членкиця Тов. Запорозька Січ, від. 155 У. Н. Союзу в Перт Амбой, Н. Дж.

Покійна родилася в селі Валява, пов. Перемишль, Галичина. До Товариства і У. Н. Союзу вступила в 1925 році. Була доброю і прикладною членкицею. Полишила в смутку мужа Стефана, синів Івана і Володимира і дві дочки замужних Олену і Юлію.

Похорон відбувся 31. березня з погребового заведення до гр.-катол. церкви при великім здвизі знайомих, кревних і членів, а відтак на гр.-катол. цвинтар в Перт Амбой, Н. Дж. — В. Й П.!

М. Чумер, секр.

ТАРЗАН, ч. 2567. Нове завдання Ґрідлі.



Ндіючися почути від Яни поздоровлення її милозвучним голосом, Ґрідлі запер дух у собі, коли він не знайшов її.

Коли спостеріг її спису, він знав, що вона не пішла далеко. Він поглянув у темну пропасть. „Яна!" — крикнув він. А відгомін приніс йому відповідь „...Ана!"

Вона не відійшла б далеко сама" — міркував він. Може оці прокляті волохачі, а може хтось інший — Боже добрий!"

Коли Ґрідлі поспішив вгору кеніону, він пригадав собі на Тарзана. „Ох, ко б так він був тут!" замимрив він під носом. „Він якстій пізнав би її сліди".